

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 28Cb/78/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1117212779
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Bartalská
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2018:1117212779.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v konaní pred sudkyňou JUDr. Katarínou Bartalskou v právnej veci žalobcu: Železničná spoločnosť Slovensko, a.s., so sídlom Rožňavská 1, 832 72 Bratislava, IČO: 35 914 939, proti žalovanému v 1. rade: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441 a žalovanému v 2. rade R. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F. XX, XXX XX H. o zaplatenie 1582,29 €

rozhodol:

- I. Súd žalobu z a m i e t a v celom rozsahu.
- II. Súd p r i z n á v a žalovanému v 1. rade nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v celom rozsahu.
- III. Súd p r i z n á v a žalovanému v 2. rade nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou na tunajší súd dňa 24.05.2017 sa žalobca domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal spoločne a nerozdielne žalovaného v 1. rade a žalovaného v 2. rade na zaplatenie istiny vo výške 1 582,29 € spolu s úrokom z omeškania a náhrady trov konania.

2. Žalobca svoj nárok odôvodnil tým že dňa 24.11.2014 o 8.25 hod došlo k zrážke vlaku OS 8764 ZSSk s cestným vozidlom (ďalej aj ako „CV“) typu R. M. L.: PO XXX EB, na aktívnom železničnom priecestí v úseku medzi W. H. - R. R., km XX,XXX. Pri nehode došlo k poškodeniu elektrickej poschodovej jednotky (EPJ) číslo 94 56 0 671 003-2, ktorej vlastníkom je žalobca, ako aj k meškaniu troch vlakov žalobcu v trvaní celkom 109 minút.

3. Na základe výsledkov šetrenia uvedené v Správe o uzatvorení vážnej nehody kategórie A3, č.k. 20980/2014/ÚS ŽSR - SBI KE/7907 z 30.01.2015 vinníkom bol označený vodič CV - X/XXXX C., v dôsledku nerešpektovania svetelnej a zvukovej výstrahy, čím porušil aj povinnosti v zmysle ustanovenia zákona č. 8/2009 Z.z.

4. V danom čase - dopravnej nehody bolo CV L.: PO XXX EB (nespr. BJ XXX AK), ktorého vlastníkom je žalovaný v 2.rade poistené u žalovaného v 1.rade na základe zmluvy č. 6577877322, na základe čoho si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody dňa 09.12.2014 vo výške 21 163,82 € určenej vo vyúčtovaní vo forme faktúry vystavenej opravcom žalobcu v špecifikácii: náklady na opravu dráhového vozidla 671 003 - 2 v sume 19 879,50 €, náklady na železničnú dopravnú cestu v sume 40,44 €, zvýšené náklady prevádzky v sume 507,61 €, majetková ujma - ušlý zisk v sume 901,48 €, náklady na použitie náhradnej autobusovej dopravy v sume 120,50 €, vyplatené reklamácie - návratky cestujúcim v sume 4,29 €.

5. Žalovaný v 1. rade vyhodnotil nárok žalobcu ako oprávnený, avšak z položky nákladov na opravu dráhového vozidla odpočítal sumu 1 582,29 € ako amortizáciu - odpočet za zhodnotenie.

6. Žalobca s týmto postupom žalovaného v 1. rade nesúhlasil, čo žalovanému v 1. rade aj oznámil. Trval na tom, že žalovaný v 1. rade mu dôvody takéhoto konania nevysvetlil, nezdôvodnil. Žalobca má za to, že zhodnoteniu veci nedošlo, výsledkom opravy je uvedenie veci do stavu pred poškodením, teda do stavu v ktorom vec plní rovnakú funkciu z pohľadu svojich doterajších vlastností a výkonu ako plnila pred poškodením. Za dôležité považuje aj skutočnosť, že koľajové vozidlá sú pomerne špecifickou vecou, ktorá nie je bežne dostupná. A teda ani náhradné diely nie sú bežne dostupné, preto napriek snahe žalobu bolo potrebné obstarat' nové náhradné diely a tak docieľiť opravu vozidla. Má za to, že v konaní nie je sporná povinnosť žalovaného v 1.rade nahradiť škodu, ktorej rozsah nie je sporný a žalovaný v 1.rade ho uznal v celom rozsahu, ako nie je sporný nárok ani v časti v ktorej ho žalovaný v 1.rade uznal tým, že ho zaplatil.

7. K žalobe sa vyjadril žalovaný v 1.rade podaním doručeným 28.07.2017, v ktorom uvádza, že dňa 6.11.2013 so žalovaným v 2. rade uzavrel poisťnú zmluvu č. 6577877322 (č. návrhu 3491892617), ktorej predmetom bolo povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom R. M., L.: H Na základe oznámenia žalovaného v 2. rade o zániku poisťného rizika povinné zmluvné poistenie vyššie uvedeného motorového vozidla zaniklo v zmysle § 9 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako zákon č. 381/2001 Z.z.) ku dňu 22.12.2014. Dňa 25.11.2014 bol žalovanému v 1.rade nahlásený vznik poisťnej udalosti zo dňa 24.11.2014, ku ktorej došlo v dôsledku zrážky vlaku Os 8764 ZSSK

28Cb/78/2017-65

s vyššie uvedeným motorovým vozidlom, ktoré bolo v čase dopravnej nehody povinne zmluvne poistené u žalovanej v 1. rade.

8. Žalobcu poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Obdo/48/2012 zo dňa 28.03.2013 žalovaná v 1.rade uvádza, že predmetné rozhodnutie sa týkalo dopravnej nehody dvoch cestných motorových vozidiel, a teda nie zrážky železničného vozidla s cestným motorovým vozidlom, ktorá je predmetom tohto konania. Žalovaný v 1.rade má tak za to, že v rámci poskytnutia poisťného plnenia týkajúceho sa poisťnej udalosti č. 9560693272 boli žalobcovi v súvislosti s uplatňovanými nárokmi na náhradu nákladov opravy poškodeného železničného vozidla uspokojené všetky nároky, na ktoré bol u žalobcu daný nárok. Bez ohľadu na uvedené skutočnosti je zároveň potrebné prihliadať aj na skutočnosť premlčania žalobcom uplatňovaných nárokov tak vo vzťahu žalovanej v 1. rade, ako aj vo vzťahu k žalovanému v 2.rade.

9. Námietka premlčania uplatnená žalovaným v 1.rade okrem vyššie uvedených skutočností poukazuje aj na tú skutočnosť, že k dopravnej nehode, od ktorej žalobca odvodzuje svoje nároky na náhradu škody v tomto konaní, došlo dňa 24.11.2014. Zo žalobcom predloženej správy Železníc Slovenskej republiky, Bratislava, č.: 20980/2014/ÚS ŽSR -SBI KE/7907 zo dňa 30.01.2015 vyplýva, že namiesto dopravnej nehody boli okrem iného privolaní aj príslušníci PZ oddelenia Železničnej polície Prešov, príslušníci ODI PZ Prešov a HaZZ, pričom zo šetrenia uvedených zložiek musel mať žalobca vedomosť o identifikácii motorového vozidla, ktorým bola spôsobená predmetná dopravná nehoda, ako aj o tom, v ktorej poisťovni je uvedené motorové vozidlo povinne zmluvne poistené, už v čase dopravnej nehody. Uvedené skutočnosti žalobcovi minimálne vyplývali z vyššie uvedenej správy Železníc Slovenskej republiky, Bratislava, č.: 20980/2014/ÚS ŽSR -SBI KE/7907 zo dňa 30.01.2015. Zároveň zo žalobcom predloženého príkazu k fakturácii č. 44/2015 zo dňa 7.4.2015 vyplýva, že žalobca mal vedomosť o výške spôsobenej škody už v deň vystavenia uvedeného príkazu, najneskôr však ku dňu 13.4.2015, kedy žalobca vystavil žalovanému v 2.rade faktúru č. 1800001459, ktorou žalovanému v 2. rade okrem iného vyčíslil výšku škody na poškodenom železničnom vozidle. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že žalobca mal vedomosť o vzniku škody, o jej výške a o osobe, ktorá za ňu zodpovedá najneskôr dňa 13.04.2015, na základe čoho mu od uvedeného dňa začala plynúť dvojročná premlčacia lehota, ktorá uplynula dňa 13.04.2017. Žalobca podal žalobu na okresnom súde dňa 24.05.2017, teda po uplynutí

premlčacej lehoty na uplatnenie jeho nárokov na náhradu škody týkajúcej sa predmetnej dopravnej nehody. Žalobcom uplatňované nároky na náhradu škody, ako aj úhradu úrokov z omeškania, sa márnym uplynutím vyššie uvedenej premlčacej lehoty premlčali tak voči žalovanej v 1.rade, ako aj voči žalovanému v 2.rade. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalovaný v 1.rade vzniesol proti žalobcom uplatneným nárokom obsiahnutých v ním podanej žalobe zo dňa 24.05.2017 v celom rozsahu námietku premlčania.

10. Súd vo veci nariadil pojednávania na termín 19.02.2018 za účasti žalobcu, žalovaného v 1.rade. Žalovaný v 2.rade sa na pojednávanie nedostavil, svoju neúčasť ospravedlnil podaním doručeným súdu 22.01.2018 s tým, že súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti. Súd pojednával v neprítomnosti žalovaného v 2.rade. Súd vykonal v rámci pojednávania dokazovanie výsluchom žalobcu a žalovaného v 1.rade.

10.1. Žalobca zotrváva na svojom podaní, tak ako bolo súdu doručené dňa 14.02.2018 s tým, že má za to, že daný nárok nie je premlčaný, tak ako argumentuje ustanovením § 104 OZ v nadväznosti na ustanovenie § 106 OZ a potvrdil, že ide o poistenie PZP. Vo vzťahu k amortizácii má za to, s odkazom na konštantnú judikatúru, že dochádza k znehodnoteniu MV, v danom prípade išlo o vozeň a poukázal aj na to, že je to odlišný objekt ako je MV s tým, že oprava bola vyhotovená vo vlastnej réžii žalobcu a boli použité nové náhradné diely, čo bolo nevyhnutné vzhľadom k rozsahu škody, resp. poškodenia ako aj vzhľadom k tomu, že nejde o bežne dostupné náhradné diely s ohľadom na to, že išlo o železničný vozeň.

10.2. Žalovaný v 1. rade k veci uvádza, že má za to, že k veci sa vyjadril v celom rozsahu svojím podaním doručeným dňa 28.07.2017 do súdneho spisu v tejto právnej veci. Za prioritnú považuje práve otázku zistenia premlčania v danej právnej veci. Má za to, že medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade nebol dojednaný poistný pomer, preto tu nie je možné aplikovať ustanovenia týkajúce sa poistného vzťahu. Poukazuje na ustanovenie § 106 OZ s poukazom na ustanovenie § 15 ods. 2 PZP, kde sa iba potvrdzuje, že sa má rovnako pristupovať voči škodcovi a keďže voči škodcovi v danej právnej veci nebolo uplatnené ustanovenie § 104 OZ, nie je možné ho uplatňovať ani voči žalovanému v 1. rade. Naďalej má za to, že z hľadiska právneho posúdenia ide o náhradu škody, nejde o poistné plnenie, preto sa v celom rozsahu pridrižiava svojej argumentácii, že predmetný nárok je premlčaný. Keďže ide o prioritnú otázku, tak navrhuje, aby súd zvažil rozhodnutie medzitýmnym rozsudkom, ktorým sa vysporiada práve s premlčaním a následne bude rozhodovať vo veci prípadného nároku. Taktiež je možné, aby súd rozhodol v celom rozsahu tak, že žalobu zamietne ako nedôvodnú a v tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie KS v Košiciach z mája 2015, ktorým svojím spôsobom KS poopravil svoj právny názor, ktorý prezentoval v rozsudku sp.zn. 4Co/86/2012 a práve tento poopravený právny názor bol aj predmetom nálezu ÚS vydaného pod sp.zn. I. ÚS 406/2015 zo dňa 07.10.2015. Na základe týchto skutočností má za to, že argumentačne podporil názor ohľadne premlčania práva uplatneného zo strany žalobcu, ktoré podľa jeho názoru je právom na náhradu škody a v tejto súvislosti bolo zo strany žalovaného v 1. rade preukázané, v ktorom momente sa žalobca dozvedel o tom, kto zodpovedá za škodu ako aj o výške škody.

10.3. Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi takto: Správa o uzatvorení vážnej nehody zo dňa 30.01.2015, Uplatnenie nároku na náhradu škody z 09.12.2014, Zápis z obhliadky škodovej udalosti z 28.11.2014 , fakúra č.- 1800001459 z 27.04.2015, vystavená 13.04.2015, oznámenie o poistnom plnení doručené 21.05.2015, mail žalovaného v 2.rade a Uznanie pohľadávky voči žalovanému v 1.rade, Stanovisko žalobcu doručené 12.02.2018, Rozsudok KS Košice 4Co/61/2012, Rozhodnutie ÚS I. ÚS 406/2015 s týmto zistením :

11. Z likvidačného spisu je zrejmé, žalovaný v 1. rade pridelil predmetnej poistnej udalosti (škode na železničnom vozidle žalobcu) číslo 9560693272. Žalobca si u žalovaného v 1. rade uplatnil nároky z predmetnej poistnej udalosti v uplatnení zo 28Cb/78/2017-66

dňa 9.12.2014. Po vykonaní šetrenia poistnej udalosti 9560693272 žalovaný v 1.rade ukončil likvidáciu uvedenej poistnej udalosti a s prihliadnutím na zhodnotenie - amortizáciu poškodeného železničného vozidla žalobcu vyplatil žalobcovi v súvislosti s poškodením predmetného železničného vozidla sumu 18 297,21 € ako rozdiel nákladov na opravu uvedeného železničného vozidla a odpočtu zhodnotenia (amortizácie), ku ktorému došlo predmetnou opravou. O uvedenej skutočnosti žalovaný v 1.rade

informoval žalobcu v Oznámení o poistnom plnení k PU9560693272 zo dňa 13.5.2015 (oznámenie tvorí prílohu žaloby žalobcu). Argumentácia v rámci komunikácie dospela k zisteniu žalovaného v 1.rade, že výmenou týchto dielov v rámci realizovanej opravy žalobcu spojenej s dopravnou nehodou zo dňa 24.11.2014 tak došlo k predĺženiu životnosti uvedených dielov, na základe ktorej žalobca na rozdiel od stavu pred dopravnou nehodou nebude musieť tieto diely nahrádzať po dlhšiu dobu ich životnosti, aká by tu bola, ak by k tejto dopravnej nehode nedošlo. Žalovaný v 1. rade pritom pri stanovovaní hodnoty amortizácie vymenených dielov postupoval v súlade s platnými právnymi predpismi upravujúcimi stanovovanie hodnoty majetku.

Z príkazu na úhradu - faktúry č. 44/2015 je zrejmé, že dňa 07.04.2015 žalobca poznal výšku škody.

Z faktúry žalobcu vystavenej žalovanému v 2.rade je zrejmé, že dňom vystavenia faktúry 13.04.2015 žalobca mal vedomosť o výške škody.

V Správe o uzatvorení vážnej nehody zo dňa 30.01.2015 č. 20980/2014 / ÚS ŽSR - SBI KE/7907 je informácia o identifikácii motorového vozidla teda vinníka ako aj poisťovne, kde mal uzatvorené poistenie.

Podľa ustanovenia § 132 ods. 1 CSP „ V žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh .“

Podľa ustanovenia § 182 CSP „ Ak súd pojednávanie neodročí, pred jeho skončením vyzve strany, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci. Ak po vyjadrení strán súd nepovažuje za potrebné vykonať ďalšie dôkazy, uznesením vyhlási dokazovanie za skončené.“

Podľa ustanovenia § 191 CSP „ Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.“

Podľa ustanovenia § 192 CSP „Skutočnosť, pre ktorú je v zákone ustanovená domnienka pripúšťajúca dôkaz opaku, má súd za preukázanú, ak v konaní nevyšiel najavo opak.“

12. Súd posudzoval zistený skutkový stav podľa nasledovných ustanovení zákona:

Podľa ustanovenia § 1 zákona č. 513/1991 Zb - Obchodný zákonník (ďalej aj ako „ObZ“) „ Tento zákon upravuje postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním.“ ods. 2. „ Právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon.“

Podľa ustanovenia § 261 ods. 1 ObZ „ Táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.“

Podľa ustanovenia § 265 ObZ „ Výkon práva, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, nepožíva právnu ochranu.“

Podľa ustanovenia § 420 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb - Občianskeho zákonníka (ďalej aj ako „ OZ“) cit: „ (1) Každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. (2) Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.“ Na základe uvedeného je osvedčené, že za spôsobenú škodu zodpovedá prevádzkovateľ motorového vozidla poisteného u žalovaného.

Podľa ustanovenia § 415 OZ „ Každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.“

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb. ktorým sa vykonávajú ustanovenia Občianskeho zákonníka „ Výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.“

Podľa ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako zákon č. 381/2001 Z.z.) „Náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.“

Podľa ustanovenia § 15 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila.

Podľa ustanovenia § 106 ods. 1,2 OZ „(1) Právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. (2) Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.“

Podľa ustanovenia § 101 OZ " Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.“

Podľa ustanovenia § 122 OZ " (1) Lehota určená podľa dní začína sa dňom, ktorý nasleduje po udalosti, ktorá je rozhodujúca pre jej začiatok. Polovicou mesiaca sa 28Cb/78/2017-67

rozumie pätnásť dní. (2) Koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, prípadne koniec lehoty na jeho posledný deň. (3) Ak posledný deň lehoty prípadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.“

Podľa ustanovenia § 813 ods. 1 OZ „(1) Ak poistený má proti inému právo na náhradu škody spôsobenej poistnou udalosťou, prechádza jeho právo na poistiteľa, a to do výšky plnenia, ktoré mu poistiteľ poskytol.“

Podľa ustanovenia § 788 ods. 1 OZ cit: “ (1) Poistnou zmluvou sa poistiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poistiteľom poistnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poistné.”

Podľa ustanovenia § 790 ods. 1 OZ cit: “ Poistiť možno najmä
a) majetok pre prípad jeho poškodenia, zničenia, straty, odcudzenia alebo iných škôd, ktoré na ňom vzniknú (poistenie majetku);“

Podľa ustanovenia § 791 ods. 1 OZ cit: “Pre právne úkony týkajúce sa poistenia je potrebná písomná forma, ak nie je v tomto zákone alebo v poistných podmienkach ustanovené inak.“

Podľa ustanovenia § 795 ods. 1 OZ cit: “ Povinnosť poistiteľa plniť a jeho právo na poistné vznikne prvým dňom po uzavretí poistnej zmluvy, ak nebolo účastníkmi dohodnuté, že vznikne už uzavretím poistnej zmluvy alebo neskôr.“

Podľa ustanovenia § 796 ods. 1 OZ cit: “ Ten, kto s poistiteľom uzavrel poistnú zmluvu, je povinný platiť poistné, a to za dohodnuté poistné obdobia (bežné poistné); možno tiež dohodnúť, že poistné bude zaplatené naraz za celú dobu, na ktorú bolo poistenie dojednané (jednorazové poistné).“

Podľa ustanovenia § 797 OZ cit „ 1) Právo na plnenie má, pokiaľ nie je v tomto zákone alebo v poistných podmienkach ustanovené inak, ten, na ktorého majetok, život alebo zdravie, alebo na ktorého zodpovednosť za škody sa poistenie vzťahuje (poistený).(2) Právo na plnenie vznikne, ak nastane skutočnosť, s ktorou je spojený vznik povinnosti poistiteľa plniť (poistná udalosť).
(3) Plnenie je splatné do pätnástich dní, len čo poistiteľ skončil vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poistiteľa plniť. Vyšetrenie sa musí vykonať bez zbytočného odkladu; ak sa nemôže skončiť

do jedného mesiaca po tom, keď sa poisťiteľ o poisťnej udalosti dozvedel, je poisťiteľ povinný poskytnúť poistenému na požiadanie primeraný preddavok.“

Podľa ustanovenia § 799 ods. 2 OZ cit „ Kto má právo na plnenie, je povinný bez zbytočného odkladu poisťiteľovi písomne oznámiť, že nastala poisťná udalosť, dať pravdivé vysvetlenie o jej vzniku a rozsahu jej následkov a predložiť potrebné doklady, ktoré si poisťiteľ vyžiada. Poistné podmienky mu môžu uložiť aj ďalšie.“

Podľa ustanovenia § 340 ods. 1,2 ObZ (1), „ Dlužník je povinný záväzok splniť v čase určenom v zmluve.“ (2) „ Ak čas plnenia nie je v zmluve určený, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie záväzku ihneď po uzavretí zmluvy a dlžník je povinný záväzok splniť bez zbytočného odkladu po tom, čo ho veriteľ o plnenie požiadal.“

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 ObZ „ Dlužník je v omeškaní, ak nesplní riadne a včas svoj záväzok, a to až do doby poskytnutia riadneho plnenia alebo do doby, keď záväzok zanikne iným spôsobom.“

Podľa ustanovenia § 324 ods. 1 ObZ „Záväzok zanikne, ak sa veriteľovi splní včas a riadne.“

Podľa ustanovenia § 340 ods.1 ObZ „Dlužník je povinný záväzok splniť v čase určenom v zmluve.“

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 ObZ „ Dlužník je v omeškaní, ak nesplní riadne a včas svoj záväzok, a to až do doby poskytnutia riadneho plnenia alebo do doby, keď záväzok zanikne iným spôsobom.“

Podľa ustanovenia § 369 ods. 1,2 ObZ „(1) Ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.“

(2) Úroky z omeškania sa stanú splatnými po uplynutí dňa alebo lehoty, ktoré sú v zmluve určené na splnenie peňažného záväzku. Ak deň alebo lehota na splnenie peňažného záväzku nie je v zmluve určená, úroky z omeškania sa stanú splatnými uplynutím 30 dní od

- a) doručenia dokladu veriteľa na splnenie peňažného záväzku dlžníkom (ďalej len "doklad"),
- b) odovzdania tovaru alebo služby, ak je deň doručenia dokladu neistý,
- c) odovzdania tovaru alebo služby v prípade, ak dlžník dostane doklad skôr ako tovar alebo službu,
- d) dňa, v ktorom sa skončilo preberanie tovaru alebo služby, ktorým sa má stanoviť, či tovar alebo služba zodpovedá podmienkam zmluvy, ak to ustanovuje zákon alebo upravuje zmluva v prípade, ak k doručeniu dokladu došlo predto dňom alebo najneskoršie v deň, keď sa takéto preberanie skončilo.“

Podľa ustanovenia § 517 ods.1, 2 Občianskeho zákonníka: „ (1) Dlužník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení (2) Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.“

28Cb/78/2017-68

13. Z vykonaného dokazovania na základe uvedených právnych predpisov a v záujme spravodlivého rozhodovania zväžil okolnosti právneho vzťahu. Súd mal za preukázané existenciu poisťného vzťahu a následne vzťahu o náhrade škody. Žalovaný v 1.rade namieta premlčanie nároku uplatneného žalobcom.

14. Súd sa v prvom kroku vysporiadal s námietkou premlčania uplatnenou žalovaným. Vychádzajúc z právnej teórie premlčanie je kvalifikované uplynutie času určené v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, aby právo bolo vykonané, v dôsledku čoho môže povinný čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. V zmysle obsahu rozsudku Najvyššieho súdu ČR z 13. novembra 2008,

sp. zn. 21 Cdo 2958/2007 „ Pod premlčaním sa rozumie márne uplynutie doby stanovenej v zákone pre vykonanie práva; znamená výrazné oslabenie subjektívneho práva účastníka, nakoľko premlčaním síce jeho nárok nezaniká, nemôže byť však súdom priznaný, ak povinný pred súdom čelí uplatnenému právu námietkou premlčania. Nárok oprávneného účastníka trvá aj naďalej, stáva sa však prostredníctvom súdu nevymáhateľným.“ Námietka má za následok zánik nároku patriaceho k obsahu práva, zánik jeho súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno oprávnenému subjektu priznať. Na dôvažok súd uvádza, že premlčaním právo nezaniká, iba sa oslabuje a trvá naďalej vo forme naturálneho záväzku.

15. Námietku premlčania môže povinný subjekt uplatniť v ktoromkoľvek štádiu konania až do právoplatného skončenia veci. Súd nie je oprávnený z úradnej povinnosti skúmať, na rozdiel od preklúzie práva, či veriteľovo právo alebo vymáhaná pohľadávka sú premlčané ak túto námietku dlžník nevzniesol. Vznesenie námietky premlčania pred uplynutím premlčacej doby povinným subjektom vyvolá právny stav, keď súd oprávnenej osobe premlčané právo (nárok) nemôže priznať, lebo vznesením námietky premlčania dlžníkom- žalovaným došlo k zániku nároku. V dôsledku uvedeného súd skúmal, či vznesenie námietky je odôvodnené a v súlade s ustanoveniami právnych predpisov. Rozsudkom NS SR z 25.marca 1998, sp. zn. 4 Cdo 5/98 bolo dôvodené, že „ Na námietku premlčania súd prihliadne len vtedy, ak sa dlžník premlčania zjavne dovoľá, nestačí len všeobecné vyjadrenie dlžníka k časovému aspektu uplatneného nároku. Súd zistil, že námietka bola podaná osobou oprávnenou v premlčacej dobe a náležitosti riadneho zrozumiteľného právneho úkonu.

16. Na základe uvedeného súd skúmal možné premlčanie nároku s tým, že do úvahy zobral ustanovenie § 106 Občianskeho zákonníka s poukazaním na zákonný predpoklad premlčanie nároku v subjektívnej lehote viažúce sa na časovú podmienku - uplynutia dvojročnej doby na vedomosť poškodeného o škode a kto za ňu zodpovedá. Premlčacia doba začína plynúť dňom, kedy sa poškodený skutočne dozvedel o škode, t.j. kedy nadobudol vedomosť o rozsahu majetkovej ujmy určitého druhu, ktorý možno a natoľko objektívne vyčíslil v peniazoch, aby poškodený mohol svoj nárok uplatniť na súde a ďalej o tom, kto za škodu zodpovedá. Pojem "dozvie sa o škode" (§ 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka) vyjadruje nielen vedomosť poškodeného o protiprávnom úkone alebo o udalosti, ktorou bola škoda spôsobená, ale aj o tom, že vznikla majetková ujma určitého druhu a rozsahu, ktorú možno natoľko objektívne vyjadriť - vyčíslil v peniazoch, aby poškodený mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť aj na súde. Nie je pritom potrebné, aby poškodený poznal rozsah (výšku) škody presne, napr. na základe odborného posudku, ale v zmysle ust. § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa poškodený dozvie o škode vtedy, keď má údaje, ktoré mu umožňujú podať žalobu o náhradu škody na súde, t.j. keď nadobudol vedomosť o rozsahu majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch a to aspoň v približnej sume s možnosťou jej dodatočného spresnenia (rozsudok NS ČR zo dňa 29.11.2006, sp. zn. 25Cdo 721/2005).

17. Zo samotnej podstaty ustanovenia § 15 ods. 1 Občianskeho zákonníka, je zrejmé, že nárok bol uplatnený voči osobe pasívne legitimovanej, pričom medzi poisťiteľom žalovaným v 1.rade a žalobcom je právny vzťah kvalifikovaný ako parvo na náhradu škody.

18. Ak žalobca uplatnil nárok na náhradu škody, ide o občianskoprávny vzťah a pri posudzovaní tohto nároku sa aplikuje ust. § 106 Občianskeho zákonníka o premlčaní. Pri právach na náhradu škody ustanovuje Občiansky zákonník premlčaciu dobu v § 106, a to kratšiu subjektívnu (ods. 1) a dlhšiu objektívnu (ods. 2). Ich začiatok je upravený odlišne. Ich vzájomný vzťah je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí a to aj napriek tomu, že poškodenému ešte plynie druhá premlčacia doba.

19. Podľa ustanovenia § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Občiansky zákonník v citovanom ustanovení viaže premlčanie práva uplynutím subjektívnej dvojročnej premlčacej doby na podmienku vedomosti poškodeného: a/ o škode (nie iba o protiprávnom úkone, či o škodnej udalosti) ako o určitej majetkovej alebo nemajetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktorú možno objektívne vyčíslil v peniazoch do takej miery, aby poškodený mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť aj na súde; okamih vzniku škody, resp. vedomosť poškodeného o škode sa pritom nemusí zhodovať s okamihom škodnej udalosti či s protiprávnym konaním; b/ o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá, t. j. o zodpovedajúcom subjekte, pričom rozsudok NS ČR z 30.09.2003, sp.zn. 25 Cdo/871/2002 uvádza, že poškodený sa „dozvie o tom, kto sa škodu zodpovedá“ hneď, ako získa informáciu na zklade ktorej si môže urobiť úsudok o osobe konkrétneho škodcu. Teda len čo získa vedomosť o skutkových okolnostiach

rozhodujúcich pre vymedzenie zodpovednostného subjektu. Postačí aby skutkové okolnosti, ktorými poškodený disponuje boli spôsobilé urobiť záver o tom, kto zodpovedá za škodu, ktorá mu vznikla.

20. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby môže byť teda rozdielny vo vzťahu k vedomosti poškodeného o škodcovi a k jeho vedomosti o škode. V danom prípade sa súd po vykonanom dokazovaní a právnom názore súdu druhej inštancie stotožnil s argumentáciou žalovaného a odborných komentárov ohľadne aplikácie ustanovenia § 106 Občianskeho zákonníka tak, že moment odkedy sa poškodený o škode dozvedel je zrejmý z faktúry č. 44/2015 zo dňa 07.04.2015, kedy mu bola vyfakturovaná odmena za práce a ktorú následne určil na úhradu. Zároveň žalobca vyfakturoval žalovanému v 2.rade výšku škody na poškodenom železničnom vozidle na základe faktúry č. 1800001459 zo dňa 13.04.2015. Uvedeným je dané, že subjektívna lehota začala plynúť 14.04.2015 a uplynula 14.04.2017 (dvojročná
28Cb/78/2017-69

lehota). Vzájomný vzťah týchto lehôt je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že poškodenému plynie druhá premlčacia doba. Objektívna premlčacia doba je trojročná a začína plynúť od okamihu škodnej udalosti. Subjektívna premlčacia doba je dvojročná a pre začatie jej plynutia je významný (primárny) subjektívny prvok, pozostávajúci z toho, kedy sa poškodený dozvie nielen o škode, ale sa dozvie aj to, kto za túto škodu zodpovedá.

21. S poukazom na uvedené v danom prípade nastala škodná udalosť dňa 24.11.2014, vinník bol zrejmý zo Správy zo dňa 30.01.2015 a výška škody bola oznámená na základe faktúry za opravu č. 44/2015, ktorú žalobca akceptoval vystavením príkazu na úhradu dňa 07.04.2015, teda dvojročná subjektívna lehota uplynula dňa 08.04.2017. Súd má za to, že v danom prípade sa lehoty počítajú podľa ustanovení § 122 OZ. Vzhľadom k uvedenému, súd má za to, že lehota na podanie žaloby zachovaná nebola, nakoľko žaloba bola osobne podaná 24.05.2017. Keďže premlčacia doba uplynula pred podaním žaloby na zaplatenie dlžnej sumy -náhrady škody, súd vyhodnotil námietku premlčania zo strany žalovaného v 1.rade ako dôvodnú. Záverom s ohľadom na vyššie uvedené podľa názoru súdu je spravodlivé žalobcom uplatnený nárok zamietnuť.

S poukazom na vyššieuvedené skutočnosti a citované ustanovenia právnych predpisov súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku, teda žalobu zamietol.

22. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí v súlade s ustanovením § 255 CSP ako zásadou úspešnosti v konaní. Na základe uvedeného žalovaným, ktorí mali vo veci úspech, súd priznal náhradu trov konania potrebných na úspešné uplatňovanie práva obrany proti žalobcovi, ktorý vo veci úspech nemal. O výške trov konania rozhodne súd v súlade s ustanovením § 262 ods. 2 CSP ako súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len dôvodmi uvedenými v § 365 CSP.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Prostriedky procesného útoku

alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zákona č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).